

Лекція 1

**Сутність соціального
управління: мета та
завдання курсу**

ПЛАН

- 1 Суб'єкт і об'єкт соціального управління
- 2 Сутність соціального управління
- 3 Визначення соціального управління
- 4 Функції соціального управління

Суб'єкт і об'єкт соціального управління

- **Соціальне управління** – це управління, здійснюване у людському суспільстві, людьми стосовно людей.
- **І суб'єкт, і об'єкт управління** - людина.

Сутність соціального управління

- Отже, в управлінських системах, які функціонують у соціальному середовищі, головним і провідним є **людський фактор**.
- Залежно від історичних, екологічних, політичних та інших обставин можуть змінюватися його цілі, форми, методи. Незмінною залишається **необхідність в управлінні**.

Сутність соціального управління

- Управління само по собі не створює ніяких духовних і матеріальних цінностей, але воно сприяє оптимізації відповідних зусиль окремих виконавців.
- Сутність управління виявляється у діяльності, яка за своїм змістом є впливом на волю і поведінку людей, їх взаємовідносини і спільні дії.

Сутність соціального управління

- Рушійною силою управління виступають **інтелект і воля** людини.
- Управління необхідне, коли виникає потреба в об'єднанні дій певної кількості людей заради досягнення спільної мети.
- Для того, щоб група людей здійснила певні узгоджені дії, необхідно визначити спільні цілі, шляхи їх реалізації і спрямувати на їх досягнення поведінку кожного члена спільноти.
- В цьому полягає організуюча спрямованість управління.

Типи систем соціального управління:

1. **Універсальна.** Орієнтована на всіх і кожного (юридичний закон).
2. **Спрямована.** Орієнтована на конкретного, визначеного адресата.
3. **Дифузна.** Не має конкретного адресату і звернена до всіх, кого це «не стосується» (система масової комунікації).

Визначення соціального управління

- Отже, **соціальне управління** – це здійснення цілевстановлюючого, організуючого і регулюючого впливу на спільну (колективну) діяльність людей з метою ефективного досягнення загальних результатів відповідно до реальних суспільних потреб.

Загальні поняття

- **Предмет курсу** - основні закономірності, філософські засади і рушійні сили управління, що зумовлюють поведінку людей і спільнот у всіх сферах суспільного життя.
- **Мета курсу** - формування у слухачів науково-практичного підходу до управління, засвоєння концептуальних моделей сучасного управління з подальшим застосуванням їх у практичній діяльності.

Функції соціального управління

- **Планування**
- Містить у собі: визначення мети, задач, розробку стратегій і програм досягнення поставлених цілей, визначення необхідних ресурсів.
- Основним елементом планування є **процес обґрунтування і формування цілей розвитку керованого об'єкта на основі аналізу суспільних потреб, виходячи з реальних можливостей їх найбільш повного задоволення.**

Функції соціального управління

- **Мотивація до діяльності.**
- Тут вплив здійснюється на особистісному рівні і торкається цінностей, ідеалів, світоглядів індивіда, «я - концепцію».
- Стимул є джерелом спонукання людини до дії.
- Мотив використовує свідомість, ідеальний образ, що робить дії більш доцільними й ефективними.

Функції соціального управління

- Сучасне соціальне управління спирається в більшому ступені на потенціал творчої особистості, сильну соціальну організацію, інтелектуальну власність.
- Тому, суб'єкт управління розглядається, як **творча особистість**.

Функції соціального управління

- **Організація** (формування злагодженої і гармонічної структури керованої системи).
- Важливими **елементами соціального управління** виступають:
 - найбільш повне включення в управлінську діяльність персоналу,
 - створення свого роду «керуючої еліти», що буде користуватися довірою суспільства.

Функції соціального управління

- **Організовувати** – означає розподіляти людей у просторі та за функціями, забезпечувати їх місцями роботи і засобами праці, налагоджувати їх взаємодію у праці та суспільному житті, розширювати їхні творчі можливості шляхом узгодження і концентрації їх зусиль.

Питання на семінарське заняття

Теоретичні питання:

1. Соціальні системи управління.
Класифікація (різновиди соціального управління).
2. Трудовий колектив як об'єкт соціального управління.

Творче завдання:

Управління неможливе без комунікації. Складіть таблицю актуальних для сьогодення типів масової комунікації в порядку зниження індексу популярності, дати коротку характеристику кожного типу.